

กฎหมายอาญา

กฎหมายอาญา เป็นกฎหมายที่บัญญัติว่าการกระทำ หรือการงดเว้นการกระทำอย่างใดเป็นความผิด และกำหนดโทษทางอาญา สำหรับความผิดนั้น ๆ ไว้ด้วย

การกระทำความผิดทางอาญา คือ การกระทำที่มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคมหรือประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ เมื่อบุคคลใดกระทำความผิดทางอาญาก็จะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย ส่วนจะมีโทษมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของการกระทำ ความผิด ดังนั้นการลงโทษผู้กระทำความผิดจึงขึ้นอยู่กับกระทำความผิดตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งอาจจะแบ่งการกระทำความผิด อาญาออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ความผิดต่อแผ่นดิน ได้แก่ ความผิดทางอาญาที่มีผลต่อตัวผู้รับผลร้ายคือ ประชาชนทั่วไปแล้ว ยังมีผลกระทบที่เสียหายต่อประเทศโดยส่วนรวมอีกด้วย ซึ่งรัฐจำเป็นต้องป้องกันสังคมเอาไว้ด้วยการเข้ามาเป็นผู้เสียหายเอง ดังนั้นแม้ผู้รับผลร้ายจากการกระทำโดยตรงจะไม่ใส่ใจเอาความ แต่รัฐก็ต้องเข้าไปดำเนินคดีฟ้องร้องเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษให้ได้ เช่น **ความผิดฐานฆ่าคนตาย**

[1] และปล้นทรัพย์ เป็นต้น

2. ความผิดอันยอมความกันได้ ได้แก่ ความผิดในทางอาญาที่ไม่ได้มีผลร้ายกระทบต่อสังคมโดยตรง หากตัวผู้รับผลร้ายไม่ใส่ใจเอาความแล้ว รัฐก็ไม่อาจยื่นมือเข้าไปดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้ และถึงแม้จะดำเนินคดีไปแล้ว เมื่อตัวผู้เสียหายพอใจคดีเพียงใด ก็ยอมทำได้ด้วยการถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง หรือยอมความ เช่น ความผิดฐานหมิ่นประมาท ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพ เป็นต้น

การรับโทษทางอาญา

การรับโทษทางอาญา

[2] ผู้ที่จะต้องรับโทษทางอาญานั้นจะต้องเป็นผู้กระทำความผิด หากการกระทำใดไม่เป็นความผิดทางอาญาแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับผิด

1. การกระทำที่ไม่เป็นความผิด ผู้กระทำไม่ต้องรับโทษ ได้แก่ การกระทำที่เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย คือ การที่บุคคลกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือของผู้อื่นให้พ้นอันตราย ซึ่งเกิดจากการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมาย และเป็นอันตรายที่ใกล้จะถึงโดยได้กระทำการป้องกันไปพอสมควรแก่เหตุ ผู้กระทำย่อมไม่มีความผิด ตัวอย่างเช่น หนองมีนินัสเกร พอรู้ว่า หนองเป็นคนเรียบร้อยก็คิดจะแกล้ง เมื่อสบโอกาสจึงเจือหมัดต่อขยหนอง หนองเห็นจวนตัวจึงเตะหนอง หนองยอมไม่มีความผิดฐานทำร้ายร่างกายหนอง เพราะการกระทำของหนองเป็นการป้องกันพอสมควรแก่เหตุ เนื่องจากหนองไม่มีสิทธิใด ๆ ที่จะทำเช่นนี้กับหนอง เป็นต้น

2. การกระทำที่เป็นความผิด แต่ผู้กระทำผิดไม่ต้องรับโทษ มีบางกรณีแม้ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดไปแล้ว แต่กฎหมายก็ยกเว้นโทษให้ ได้แก่ การกระทำผิดด้วยความจำเป็นและเด็กกระทำความผิด

1) การกระทำผิดด้วยความจำเป็น คือ การที่บุคคลได้กระทำความผิดไปเนื่องจากอยู่ในที่บังคับ หรืออยู่ภายใต้อำนาจที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนได้ หรือเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นพ้นจากภัยอันตรายที่ใกล้จะถึง และไม่สามารถหลีกเลี่ยงให้พ้นโดยวิธีอื่น ๆ ได้ โดยภัยอันตรายนั้นไม่ได้เกิดขึ้นเพราะความผิดของใครแต่อย่างใด ตัวอย่างเช่น สุนัขไล่กัดปอนด์ ปอนด์จึงปีนรั้วบ้านข้างเข้าไปหลบสุนัขอยู่ในบ้านข้าง การกระทำของปอนด์เช่นนี้แม้จะเป็นความผิดฐานบุกรุก แต่ปอนด์ไม่ต้องรับโทษ เพราะปอนด์ได้กระทำความผิดไปด้วยความจำเป็น เป็นต้น

2) เด็กกระทำความผิด เด็กที่มีอายุไม่เกิน 7 ปี กระทำการอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิด เด็กนั้น ไม่ต้องรับโทษ

3. การกระทำที่เป็นการกระทำผิด แต่ผู้กระทำผิดได้รับการลดหย่อนผ่อนโทษ มีบางกรณีแม้ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดไปแล้ว แต่ได้รับการลดหย่อนผ่อนโทษ เช่น

1) การกระทำผิดโดยบันดาลโทสะ คือ ผู้กระทำความผิดได้กระทำโดยถูกข่มเหงอย่างร้ายแรง ด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม จึงได้กระทำความผิดต่อผู้ข่มเหงในขณะนั้น ศาลจะลดโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

2) มีเหตุบรรเทาโทษ แม้ได้กระทำความผิดไปแล้ว แต่มีเหตุบรรเทาโทษให้ไม่เกินกึ่งหนึ่งของโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำผิดก็ได้ เหตุบรรเทาโทษ หมายถึง เหตุบางประการอันเป็นเหตุควรปรานีให้ศาลลดโทษผู้กระทำความผิดได้ เช่น ผู้กระทำความผิดเป็นผู้เขลาเบาปัญญา ตกอยู่ในความทุกข์ยากอย่างสาหัส มีคุณงามความดีมาก่อน รู้สึกความผิด และพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดนั้น ลุแก่โทษ

ผู้กระทำความผิดทางอาญา มีด้วยกันหลายกรณี ได้แก่

1. **ผู้กระทำความผิดด้วยตนเอง** คือ การกระทำความผิดที่ผู้กระทำผิดได้ลงมือกระทำความผิดด้วยตนเอง ตัวอย่างเช่น นายประจวบ ขโมยเงินนายประมวลงไป ถือว่านายประจวบได้กระทำความผิดด้วยตนเอง เป็นต้น
2. **ร่วมกระทำความผิด** คือ การกระทำความผิดที่มีผู้อื่นกระทำความผิดด้วย เช่น เป็นตัวการ เป็นผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน

1) **ตัวการ** คือ ผู้ที่ร่วมกระทำความผิดกับผู้กระทำผิด ต้องรับโทษเท่ากับผู้กระทำผิด ตัวอย่างเช่น นายโป่งกับนายหนุ่ยร่วมกันทำร้ายร่างกายนายหน้อยจนได้รับบาดเจ็บ นายโป่งและนายหนุ่ยเป็นตัวการร่วมกระทำความผิดด้วยกัน ต้องรับโทษเท่ากัน เป็นต้น

2) **ผู้ใช้ให้กระทำความผิด** คือ ผู้ที่ใช้ให้ผู้อื่นไปกระทำความผิด ผู้ใช้ต้องได้รับโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิด ตัวอย่างเช่น นายโป่งใช้ให้นายหนุ่ยไปยิงนายหน้อยจนเสียชีวิต นายหนุ่ยเป็นผู้กระทำความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ส่วนนายโป่งเป็นผู้ใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิด นายโป่งต้องได้รับโทษเท่ากับนายหนุ่ยซึ่งเป็นผู้กระทำความผิด เป็นต้น

3) **ผู้สนับสนุนการกระทำความผิด** คือ ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือ หรือให้ความสะดวกแก่ผู้กระทำความผิดก่อนหรือหลังกระทำความผิด ผู้สนับสนุนต้องได้รับโทษสองในสามของผู้กระทำความผิด ตัวอย่างเช่น นายหนุ่ยเข้าไปลักทรัพย์บ้านนายหน้อย นายหน้อยคอยดูต้นทาง และคอยรับทรัพย์สินที่นายหนุ่ยลักมา และหลบหนีไปด้วยกัน นายหน้อยเป็นผู้ช่วยเหลือให้ความสะดวกในขณะกระทำความผิด เป็นผู้สนับสนุนในการกระทำความผิด ต้องรับโทษสองในสาม เป็นต้น

โทษทางอาญา

โทษทางอาญา [3] คือ สภาพบังคับของกฎหมายอาญาเมื่อมีการฝ่าฝืนกฎหมาย กำหนดประเภทของโทษไว้ 5 ประการ

ได้แก่

1. **ประหารชีวิต** คือ การดำเนินการด้วยวิธีฉีดยาหรือสารพิษให้ตาย
2. **จำคุก** คือ การนำตัวไปขังในเรือนจำตามที่กำหนดเวลาที่ศาลพิพากษา
3. **กักขัง** คือ การนำตัวไปกักขังหรือควบคุมไว้ ณ ที่อื่นที่มีไขเรือนจำ เช่น สถานีตำรวจ เป็นต้น
4. **ปรับ** คือ การลงโทษด้วยการปรับโดยให้ผู้กระทำผิดจ่ายเงินให้แก่รัฐ
5. **ริบทรัพย์สิน** คือ การริบเอาทรัพย์สินนั้นมาเป็นของรัฐ เช่น ปืนเถื่อน ไม้เถื่อน เหล้าเถื่อน เป็นต้น

VDO การสอนเรื่อง "ผู้กระทำความผิดทางอาญาและโทษทางอาญา"

ความผิดตามกฎหมายอาญา

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญานั้นมีหลายลักษณะ ที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

1. ความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเสรีภาพของผู้อื่น ได้แก่ ความผิดที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นความผิดเมื่อผู้ใดเข้าไปเกี่ยวข้องกับการฆ่า หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น ได้แก่

1) **ความผิดฐานฆ่าคนตาย** การฆ่าคนตายไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ และจะได้ทำลงโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจย่อมมีความผิด ซึ่งจะต้องรับโทษมากหรือน้อย คือ การฆ่า บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย ฆ่าเจ้าพนักงาน หรือผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตามกฎหมาย และการฆ่าผู้อื่นโดยการไตร่ตรองไว้ก่อน

2) **ความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่น** การทำร้ายร่างกาย คือ การทำผู้อื่นให้ได้รับความเจ็บปวดทรมาน โดยตนเองไม่มีสิทธิจะทำได้ ซึ่งกฎหมายกำหนดผลจากการทำร้ายตามความหนักเบาไม่เท่ากัน เช่น

(1) การทำร้ายไม่เป็นอันตรายแก่ร่างกาย เช่น ดบหน้า 1 ที ไม่มีแผลเป็น **ความผิดลหุโทษ** ลงโทษเปรียบเทียบปรับได้

(2) การทำร้ายเป็นอันตรายแก่ร่างกาย เช่น ดบหน้าจนบวมช้ำ บาดแผลรักษาไม่เกิน 20 วัน เป็นต้น

(3) การทำร้ายเป็นอันตรายสาหัส เช่น ดบหน้าจนหูหนวก

(4) การทำร้ายจนถึงตาย เช่น การทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายบาดเจ็บสาหัสที่มีบาดแผลรักษาเกินกว่า 20 วัน หรือถึงตายเป็นคดีที่เป็นความผิดต่อแผ่นดินยอมความกันไม่ได้ และเปรียบเทียบปรับไม่ได้

3) **ความผิดต่อเสรีภาพและชื่อเสียง** ความผิดต่อเสรีภาพและชื่อเสียง ได้แก่การข่มขู่ให้ผู้อื่นกระทำการ หรือไม่กระทำการ หรือยอมจำนนต่อสิ่งใดโดยให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของผู้ถูกข่มขู่ หรือบุคคลที่สาม หรือหน่วงเหนี่ยวกักขังผู้อื่นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเรียกค่าไถ่ พรากผู้เยาว์ ล่อลวงผู้เยาว์ไปเพื่อการค้าหาทำไร หรือเพื่ออนาจารทั้งที่ผู้เยาว์เต็มใจและไม่เต็มใจ ตลอดจนความผิดข่มขืนกระทำชำเรา และ ความผิดฐานหมิ่นประมาท เป็นต้น

4) **ความผิดเกี่ยวกับเพศ** การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ได้แก่ การกระทำให้เกิดความเสื่อมเสียในทางเพศแก่ผู้อื่น เช่น การข่มขืน ร่วมประเวณีกับผู้หญิงซึ่งไม่ใช่ภริยาตนโดยหญิงนั้นไม่ยินยอม การร่วมประเวณีกับเด็กอายุไม่เกิน 15 ปี มีความผิดไม่ว่าเด็กนั้นยินยอมหรือไม่ก็ตาม การทำอนาจารหญิงหรือชายโดยเขาไม่ยินยอม การค้าวัตถุลามก เป็นต้น

2. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้น กฎหมายได้ระบุผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินในมิติต่าง ๆ โดยสามารถพิจารณาได้ ดังนี้

1) **ความผิดฐานลักทรัพย์** ได้แก่ การเอาทรัพย์สินของผู้อื่นไปโดยเจตนาเอาไปเป็นของตน โดยเจ้าของทรัพย์สินไม่ยินยอมให้เอาไป

หรือเจ้าของทรัพย์สินไม่รู้เห็นเป็นใจให้เอาไป เช่น การขโมยเอากระเป๋าเงินของผู้อื่นไป เป็นต้น

2) **ความผิดฐานฉ้อโกงทรัพย์สิน** ได้แก่ การลักทรัพย์ของผู้อื่นไปโดยใช้กริยาหลอกลวงเอาของนั้นไปซึ่งหน้าของเจ้าของทรัพย์สิน เช่น ใช้มือกระชากกระเป๋าเงินของผู้อื่นที่เขาถืออยู่ไปโดยเร็ว เป็นต้น

3) **ความผิดฐานการชิงทรัพย์** ได้แก่ การลักทรัพย์ของผู้อื่น โดยผู้ลักได้ใช้กำลังประทุษร้ายเจ้าของทรัพย์สิน หรือขู่เข็ญว่าในทันทีนั้นจะใช้กำลังประทุษร้ายนั้นก็ เพื่อให้เกิดความสะดวแก่การลักทรัพย์หรือการพาทรัพย์สินนั้นไป เพื่อให้ยื่นให้ซึ่งทรัพย์สินนั้น หรือเพื่อให้พ้นจากการจับกุม เป็นต้น

4) **ความผิดฐานลัทธิทรัพย์** ได้แก่ การชิงทรัพย์ของผู้อื่น โดยคนร้ายที่ร่วมกันทำการชิงทรัพย์นั้นต้องมีตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป หากคนร้ายที่ทำการชิงทรัพย์นั้นไม่ถึง 3 คน ก็ไม่เป็นการปล้นทรัพย์

5) **ความผิดฐานการยักยอกทรัพย์สิน** ได้แก่ การที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดได้ทรัพย์สินของผู้อื่นมาไว้ในความครอบครองของตนเอง เช่น มีคนเอาของมาฝาก หรือรับทรัพย์สินไว้เพราะมีหน้าที่ต้องรับแล้วเบียดบังทรัพย์สินนั้นไว้เป็นของตน หรือบุคคลอื่นเสียเช่นนี้เป็นความผิดฐานยักยอกทรัพย์สิน

6) **ความผิดฐานฉ้อโกงทรัพย์สิน** [4] ได้แก่ การกระทำความผิดโดยใช้วิธีหลอกลวงคนอื่น ไม่ว่าจะหลอกลวงนั้นกระทำโดยการพูดการแสดงออกโดยทำทางหรือโดยพฤติการณ์ก็ตาม โดยผู้กระทำนั้นมีเจตนาจะให้ทรัพย์สินนั้นไปจากผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สามหรือทำให้ผู้ถูกหลอกลวง หรือบุคคลที่สามทำถอนหรือทำลายเอกสารสิทธิ อนึ่งการฉ้อโกงทรัพย์สินจะมีลักษณะความผิดอันยอมความได้ ถือเป็นความผิดส่วนตัว แต่ถ้าฉ้อโกงทรัพย์สิน 10 คนขึ้นไปซึ่งเรียกว่าฉ้อโกงทรัพย์สินจะมีลักษณะความผิดต่อแผ่นดินจะยอมความไม่ได้

7) **ความผิดฐานรับโจร** การรับของเป็นความผิดอาญา นอกจากผู้รับของโจรจะต้องคืนข้าวของให้แก่เจ้าของที่แท้จริงโดยไม่ได้อำตอบแทน ยังมีความผิดและมีโทษฐานรับของโจร

8) **ความผิดฐานบุกรุก** ได้แก่ การเข้าไปรบกวนหรือเข้าไปอยู่อาศัยในบ้านที่อยู่อาศัยของคนอื่น โดยผู้บุกรุกเองไม่มีสิทธิที่จะทำเช่นนั้นและเจ้าของเขาไม่ยินยอมให้ทำเช่นนั้น เช่น เข้าไปตัดต้นไม้ใบหญ้าของเขาเข้าไปเกาะเกาะในที่ทางของผู้อื่นและเข้าไปอยู่อาศัย เป็นต้น

VDO การสอนเรื่อง "ความผิดตามกฎหมายอาญา"

วิดีโอการสอนเรื่อง

"ความผิดตามกฎหมายอาญา"

รุ่นที่ติวเตอร์

- [1] <http://www.youtube.com/watch?v=d3LT2Mqp3So>
- [2] http://www.youtube.com/watch?v=RMc_W1IAWkk
- [3] <http://www.youtube.com/watch?v=knTCWpWr-1Y>
- [4] <http://www.youtube.com/watch?v=HaLMiy7JmPA>